

Time- 3 Hours

Total Marks: 100

Please check whether you have received the right question paper

N.B: 1. All questions are **compulsory**

2. All questions carry equal marks. (20 marks each)

Q.1 A State and explain the Main Determinants of India's Foreign Policy?

OR

B Discuss the Changing Nature of Diplomacy and evaluate the Role of Diplomacy.

Q.2 A Elaborate on the key areas of cooperation and conflict between India and the U.S.

OR

B Highlight the main issues in India's Foreign Relations with China.

Q.3 A Analytically review the important areas of conflict in India Pakistan Relations.

OR

B Evaluate the contributions of SAARC in promoting Regional Cooperation in South Asia.

Q.4 A Discuss the significant contributions of India in the various agencies of the United Nations.

OR

B Assess the main contributions of the ASEAN to the economic development of the region.

Q.5 **Write a brief note on any three of the following:-**

- a. India - Russia Relations.
- b. India –Bangladesh Relations
- c. India's Look East Policy.
- d. Types of Diplomacy.
- e. Objectives of Foreign Policy.
- f. Tin Bigha Corridor Agreement

वेळ ३ तास

गुण- १००

कृपया तुम्हाला मिळालेली प्रश्नपत्रिका बरोबर असल्याची खात्री करा.

सूचना १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. (प्रत्येकी गुण २०)

प्र.१ अ भारताच्या परराष्ट्रधोरणातील प्रमुख घटक स्पष्ट करा.

किंवा

ब राजनयाच्या बदलत्या स्वरूपाची चर्चा करा आणि राजनयाच्या भूमिकेचे मुलांकन करा.

प्र.२ अ भारत आणि अमेरिका यांच्यातील सहकार्य आणि संघर्षाच्या संदर्भातील प्रमुख मुद्द्यांचे विस्तृत चर्चा करा.

किंवा

ब भारताच्या चीन बरोबर परराष्ट्र संबंधातील प्रमुख मुद्दे अधोरेखित करा.

प्र.३ अ भारत पाकिस्तान संबंधातील संघर्षाच्या प्रमुख मुद्द्यांचे चिकित्सक परीक्षण करा.

किंवा

ब दक्षिण आशियातील प्रादेशिक सहकार्य वृद्धीतील सार्क च्या योगदानाचे मूल्यमापन करा.

प्र.४ अ संयुक्त राष्ट्र संघटनेच्या विविध संस्थातील भारताच्या प्रमुख योगदानाची चर्चा करा.

किंवा

ब प्रादेशिक आर्थिक विकासातील आसीयांच्या प्रमुख योगदानाची चर्चा करा.

प्र.५ खालील पैकी कोणत्याही तीन वर थोडक्यात टिपा लिहा:-

- अ. भारत रशिया संबंध.
- ब. भारत बांगलादेश संबंध
- क. भारताचे पूर्वेकडे पहा धोरण
- ड. राजनयाचे प्रकार
- इ. परराष्ट्र धोरणाची उद्दिष्टे .
- फ. तीन बिघा क्षेत्र करार.
